

**СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ПЕЙО КРАЧОЛОВ ЯВОРОВ”
ГРАД ПЛЕВЕН**

5802, ж. к. „Сторгозия”, тел./факс: 064/850-567, www.su-yavorov-pl.com
e-mail: su_yavorov_pl@mail.bg

УТВЪРЖДАВАМ:.....

РУСИ РУСЕВ

Директор на СУ „П.К. Яворов”

ГОДИШНА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН В СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ПЕЙО КРАЧОЛОВ ЯВОРОВ“ ГР. ПЛЕВЕН

Годишната училищна програма за целодневна организация на учебния ден е приета от педагогическия съвет Протокол №15 от 13.09.2017г. и утвърдена от Директора на СУ „Пейо Крачолов Яворов“

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Основание за разработване на програмата

Годишната училищна програма за целодневна организация на учебния процес е разработена на основание на Закона за предучилищно и училищно образование Обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г. и Наредба №10 от 01.09.2016г. за организация на дейностите в училищното образование Обн. - ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г., в сила от 01.09.2016 г.; изм. и доп., бр. 12 от 03.02.2017 г., в сила от 03.02.2017 г. Издадена от министъра на образованието и науката.

Годишната училищна програма за целодневна организация на учебния ден се приема от педагогическия съвет и се утвърждава от директора на училището в срок до 15 септември.

1.2. Цел на програмата

Целта на програмата е да се регламентират условията и редът за провеждане на целодневната организация на учебния процес за учениците от I до VI клас в СУ "Пейо К. Яворов" гр. Плевен с оглед подобряване на качеството на образованието.

1.3. Предназначение на програмата

Програмата регламентира целодневна организация на учебния процес в СУ "Пейо Яворов". Програмата включва организирането, разпределението и съдържанието на дейностите по самоподготовка, дейности по интереси и организиран отход и спорт в полуинтернатните групи в СУ "Пейо Яворов" като обхваща, както техните различия, така и общите им характеристики предвид постигане на качествен образователно-възпитателен процес.

2. ИЗИСКВАНИЯ

2.1. Организация на дейностите в ЦДО

Целодневната организация на учебния ден се осъществява за ученици от I до VI клас. Целодневната организация на учебния ден включва провеждане на задължителни учебни часове по училищния учебен план и дейности по самоподготовка, дейности по интереси и организиран отход и физическа активност. Тя се осъществява при наличие на:

- финансова и материална обезпеченост на училището;
- необходимите санитарно-хигиенни условия;
- осигуряване на безопасни условия;
- заявено желание на родителите;

Целодневната организация на учебния ден се организира, като задължителните учебни часове се провеждат в самостоятелен блок – преди обяд за I-VI клас.

Дейностите по самоподготовка, дейности по интереси и организиран отдиш и спорт се организират след обяд за I-VI клас.

Вътрешната структура на дейностите в часовете на ЦДО в СУ ”Пейо К. Яворов” включват следните дейности:

Блок А - организиран отдиш и физическа активност /обяд/- 2 часа;

Блок Б - самоподготовка - 2 часа;

Блок В - занимания по интереси- 2 часа.

За учениците от V и VI клас:

Блок А - организиран отдиш и физическа активност /обяд/- 1 час;

Блок Б - самоподготовка - 3 часа;

Блок В - занимания по интереси- 2 часа.

Занятията по самоподготовка се водят в стаи както следва :

ЦДО I^a - клас - класна стая № 110

ЦДО II^a - клас - класна стая № 105

ЦДО II^b - клас класна стая № 109

ЦДО III^a - клас класна стая № 103

ЦДО III^b - клас класна стая № 102

ЦДО IV^a - клас класна стая № 104

ЦДО IV^b - клас класна стая № 101

ЦДО V и VI клас - класна стая № 205

Заниманията по интереси могат да се водят и в компютърен кабинет, физкултурния салон, физкултурна площадка, библиотека, на открито в двора на училището или други подходящи места по плана на ЦДО.

Всички дейности при целодневното обучение се допълват. Всяка от тях има своето място и значение за постигане на общодостъпно базисно знание основано на принципите на справедливост, толерантност и перспективност.

При планирането на образователно-възпитателния процес могат да се изключват или заменят дейности за сметка на останалите. Правилното разпределение и разнообразяването им водят до създаване на емоционална среда, в която ученикът е предпазен от умора, отегчение, скука.

Часовете от блок А, Б и В се провеждат както следва:

№	Група	Учител	Организиран отдих и физическа активност	Самоподготовка	Занимания по интереси	Обяд
1.	ЦДО I ^а	Ирена Кръстева	12:00-13:20	13:30-14:50	15:20-16:45	11:30-12:00
2.	ЦДО II ^а	Валери Хинков	12:00-13:20	13:30-14:50	15:20-16:45	11:30-12:00
3.	ЦДО II ^б	Ирена Йосифова	12:00-13:20	13:30-14:50	15:20-16:45	11:30-12:00
4.	ЦДО III ^а	Ивета Илиева	12:20-13:00	13:30-15:00	15:30-16:50	11:30-12:30
5.	ЦДО III ^б	Цветелина Великова	12:20-13:00	13:30-15:00	15:30-16:50	11:30-12:30
6.	ЦДО IV ^а	Илонка Игнатова	12:20-13:00	13:30-15:00	15:30-16:50	11:30-12:30
7.	ЦДО IV ^б	Юри Илиев	12:20-13:00	13:30-15:00	15:30-16:50	11:30-12:30
8.	ЦДО V-VI	Цветелина Захариева	13:00-14:10	14:10-16:30	17:00-18:30	12:30-13:00

БЛОК А

Дейностите по организиран отдих и физическа активност включват:

- организиране на обедното хранене на учениците;
- организиране и координиране на дейностите по отдиха и спортните игри на учениците;
- наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на организиран отдих и спорт на учениците;
- провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми, възникнали конфликти други за осъществяване на преход към самоподготовката;
- спазване на здравно-хигиенни норми и изисквания от учениците;
- грижа за опазване здравето и живота на децата и учениците.

По време на отдиха учениците имат възможност да реализират поведенческия си потенциал и да се разтоварят от умственото напрежение. Свободните занимания допринасят за установяване на емоционални контакти, групиране и създаване на взаимоотношения. Наблюдавайки проявите и реакциите по време на отдиха, учителят е редно да отдели време за преодоляване на конфликтите и преход към дейностите по самоподготовка.

Часовете от блок А при възможност се провеждат в други помещения – физкултурния салон на училището и на открито – на спортните площадки, когато метеорологичните условия позволяват това.

БЛОК Б

Самоподготовката допринася за правилното и трайно усвояване на учебния материал и съдейства за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране, стимулира любознателността и стремежа към знание, толерантно взаимодействие чрез усъвършенстване на уменията за общуване.

Самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като при нея не се изисква повторение на преподаването, а осигуряване на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и засилване на увереността им за самостоятелна работа. Важно в началото на самоподготовката е учителят да се осведоми за изявите на учениците и получените резултати по отделните предмети, както и за образователните дефицити на учениците. В тази връзка много важни са няколко основни момента: да не се избързва с помощта; умениято на учителя да помага само толкова, колкото е нужно, за да насочи ученика към по-нататъшна самостоятелна работа и не на последно място тази помощ трябва да стимулира активността на ученика и да е съобразена с неговите индивидуални качества. Самоподготовката на учениците при целодневна организация е ефективна, когато класният ръководител и учителя на ЦДО работят в добра комуникация, обменят информация и имат еднакви педагогически изисквания.

Дидактически изисквания по време на самоподготовката:

- преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;

- степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
- усвояване и затвърждаване на учебното съдържание с разбиране;
- стремеж към самостоятелно преодоляване на когнитивните трудности и предизвикателства;
- подготовка на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.

БЛОК В

Заниманията по интереси включват разнообразен набор от достъпни и забавни дейности, които имат за цел да предотвратят преумората и да развиват и обогатяват детското мислене, както и да допринесат за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане в практиката на вече получени и затвърдени знания.

Заниманията по интереси се организират с оглед мотивиране на учениците и родителите за включване в целодневната организация и могат да включват и дейности, които не са пряко свързани с часовете по задължителна подготовка.

Заниманията по интереси могат да включват:

- а/ дидактически игри; образователни и развиващи игри;
- б/ спортни игри;
- в/ запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;
- г/ четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата;
- д/ посещение на детски спектакли, изложби и концерти;
- е/ слушане на музикални произведения;
- ж/ игри по избор на учениците;
- з/ изготвяне на подходяща украса за празниците, овладяване на различни техники;
- и/ лично творчество и др.

Заниманията по интереси могат да бъдат съчетани с извънкласните дейности, тъй като и двете са част от стратегията на училището и представлява компонент от неговата система на обучение и възпитание. Основното предназначение на тези занимания е да се осъществява многостранно възпитателно въздействие в свободното от учебни занимания време, използвайки и разширявайки придобитите знания и умения в процеса на обучението.

Училището осигурява безопасни и здравословни условия за изпълнение на дейностите по целодневна организация.

2.2. Годишни тематични разпределения

2.2.1. Годишните тематични разпределения на учителите в ЦДО се изготвя в съответствие с броя на учебните седмици съгласно графика на учебното време.

2.2.2. Годишните тематични разпределения се изготвят от учителя на ЦДО и се утвърждават от директора на училището и съдържат:

№	Тема	Дата	Забележка
1.	2.	3.	4.

В годишното тематично разпределение в частта „самоподготовка“ се включват учебни предмети, по които се извършва самоподготовката, и темата за деня.

В годишното тематично разпределение в частта „Дейности по интереси“ се включват тематични направления, по които се провеждат дейностите по интереси: наука, изкуства, спорт, образователни и занимателни игри, в света на приказките, музикална дейност и други.

2.2.3. В случай на необходимост учителят реструктурира темите, като корекциите се нанасят в колона 4 и се одобряват от директора на училището.

2.3. Изготвяне и утвърждаване на график /седмично разписание на часовете в ЦДО/

Училищното обучение се организира в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, съгласно чл. 101 от ЗПУО и Наредба №10 Раздел II.

Организацията на учебния ден в СУ „Пейо К. Яворов“ – гр. Плевен е целодневна. Целодневната организация на учебния ден се осъществява за ученици от I до VI клас. При тази организация задължителните учебни часове се съчетават с форми на самоподготовка, дейности по интереси и организиран отдых. - чл. 19. т.3. Седмичното разписание на учебните занятия се съобразява с психо-физическите особености и възможностите на учениците и се утвърждава от директора на училището не по-късно от 3 дни преди започване на всеки учебен срок.

Часовете при целодневната организация на учебния ден са съобразени с определената продължителност на учебния час в чл.23; т.1 и т.2 от Наредба №10

- тридесет и пет минути - в I и II клас;

- четиридесет минути - в III и IV клас;
- четиридесет минути - в V и VI клас;

Седмичното разписание на часовете при полуинтернатните групи при целодневната организация на учебния ден е:

- Стандартен - блок А, блок Б, блок В.

Разпределението на часовете за деня следва да е съобразено с възрастта и класа на учениците и техните интереси и потребности.

2.4. Норми за преподавателска работа

Нормата за преподавателска работа на учителя на ЦДО е определена в Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда Обн. - ДВ, бр. 34 от 28.04.2017 г., в сила от 01.01.2017 г. Издадена от министъра на образованието и науката.

Нормите за преподавателска работа на лицата, заемащи длъжността учител в ЦДО, включват дейности свързани с/със:

а/ Самоподготовка на учениците, в която се включват :

- планиране и организиране на възпитателно-образователния процес в часовете по самоподготовка на учениците;
- подпомагане процеса на самоподготовка на учениците;
- избор и прилагане подходящи и ефективни методи, средства и материали при организирането и провеждането на самоподготовката на учениците;
- обмяна на информация за преподавания учебен материал и еднаквите педагогически изисквания на класния ръководител;
- опазване здравето и живота на учениците

б/ Организиран отдих и спорт на учениците:

- организиране обедното хранене на учениците;
- организиране отдиха и спортните игри на учениците;
- наблюдение и оценка на различните поведенчески ситуации по време на отдиха на учениците;
- провеждане на релаксиращи беседи и разговори с учениците по въпроси и тревоги, възникнали затруднения, споделяне на проблем, възникнал конфликт и др. за успокояване на емоциите и преход към самоподготовката им;
- спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания от учениците;
- опазване здравето и живота на децата и учениците.

в/ Дейности по интереси

- организиране и провеждане на дейностите по интереси в групата;

- участие в процеса на създаване на среда за развитие на дейности по интереси през свободното време на учениците;

г/ Консултации

- комуникация с родителите и информирането им за индивидуалното развитие и напредъка на учениците;
- обсъждане с колеги затрудненията или постиженията на учениците;
- работа по индивидуални образователни програми, участие в разработването на индивидуалните образователни програми работа индивидуално с изоставащи или напреднали ученици;
- търсене и прилагане на разнообразни, в това число и интерактивни, методи в работата си.

Извън основните дейности определени в наредбата в рамките на 8 часовия работен ден учителите на ЦДО изпълняват и допълнителни дейности свързани с:

- Осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка -тестове, задачи, пособия, материали, дидактическа и учебна литература и др.;
- Осигуряване и подготовка на необходимите материали за часовете на дейности по интереси -материали, пособия, инструментариум и др.
- Попълване на училищна документация
- Осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите;
- Планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с възпитателно-образователния процес извън задължителните учебни часове;
- Участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията
- Участие в дейности по разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- Координиране обмяната на добри практики между учителите на ЦДО;
- Оказване на методическа помощ и консултации на млади учители;
- Участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.
- Участие в родителски срещи;

2.5. Изисквания към учителите за работа в ЦДО

Учителите, които провеждат часовете от блоковете А, Б, В, с оглед повишаване на качеството на обучението, създават организация, която

включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението.

Дейностите при целодневна организация на обучение са полезни и развиващи за учениците, защото учителят на ЦДО притежава необходимите компетентности, познания и умения и съумява да:

- организира, направлява и контролира ефективно възпитателно-образователния процес при целодневната организация на обучението;
- създава позитивна възпитателна и учебна среда;
- насърчава, подпомага и мотивира учениците за самостоятелна работа;
- съветва, напътства и подпомага учениците за справяне с трудностите и засилване стремежа им към постижение, самоизява и конструктивно съревнование;
- диагностицира и оценява обективно развитието и напредъка на учениците, като използва различни техники, форми и средства за установяване достигнатото от тях ниво на подготовка и постиженията им ;
- зачита и защитава личното достойнство, правата и индивидуалността на учениците при оценяването;
- изгражда умения за самооценка у учениците;
- споделя с колегите затрудненията или постиженията на учениците с оглед подобряване на резултатите;
- наблюдава и преценява физическото и психично състояние на учениците и да съдейства за опазване живота и здравето им;
- следи и изисква за спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания;
- информира и следи за спазване от учениците на изискванията за добро поведение в училище и обществото;
- повишава професионалната си квалификация, подпомагаща професионалното му развитие и кариера.

Подкрепящата роля на учителя в ЦДО изисква използване на съвременни педагогически технологии, методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и индивидуалните качества на ученика, съобразно спецификата на училището, като:

- ролеви игри - допринасят за реконструиране на определен тип отношения, нрави, език, бит и др.
- симулационни игри - осъществява се учене чрез съпреживяване /емпатия/, на основата на теоретични знания се упражняват практически умения; дискусия /дебат/;
- метод на асоциациите - върху метода може да се изгради система на „придвижване " по учебния материал въз основа на термините;

- кубирание - учебна система, която улеснява разглеждането на една тема от различни гледни точки. Удобна е за приложение при по-малките ученици. Използва се като нагледност куб, чиито страни подтикват към мислене и писане по тях с цел да се опише, да се сравни, да се анализира, да се приложи, да го асоциират и др.

- инсърт - система за ефективно четене и мислене чрез отбелязване, средство за контролиране на разбирането;

- рефлексия/самооценяване- обръщане към себе си /за учителя и ученика/. Оценява се умението за писане, четене, анализ, отговор на въпрос, решаване на казус и т.н.

- мозъчна атака - метод за решаване на нови проблеми чрез прилагане на оригинални решения. Активизира се мисленето на учениците. Методът се прилага групово. Приемат се различни идеи, поощряване на новите идеи и нетрадиционните решения.

2.6. Документация

Дейностите по целодневната организация на образователно-възпитателния процес в училище се отразяват в следната училищна документация:

- Списък-образец 1;
- Седмично разписание на часовете в училището;
- Дневник на групата ;
- Годишния план за дейността на училището;
- Книгата за решенията на Педагогическия съвет.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

3.1. *Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес*

3.2. *Повишаване мотивацията на учениците, учителите, и на заинтересованите страни от прилагане на модела „целодневна организация на учебния процес“.*

3.4. *Повишаване нивото на социализация на учениците, обхванати в ЦДО, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.*